

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 12/2012
(ΦΕΚ 1794 τ. Β' 6-6-2012)

[όπως τροποποιήθηκε με την 13/2013 Πυρ/κή Διάταξη (ΦΕΚ Β' 1586) και ισχύει]

«Καθιέρωση βιβλίου ελέγχου συντήρησης και καλής λειτουργίας των μέσων ενεργητικής πυροπροστασίας των επιχειρήσεων – εγκαταστάσεων»

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις:

α.- Του άρθρου 14 του Ν.3511/2006 «Αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος, αναβάθμιση της αποστολής του και άλλες διατάξεις» (Α' 258).

β.- Του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π. δ/τος 63/2005 (Α' 98).

γ.- Του άρθρου 1 του Π.Δ. 210/1992 (Α' 99) «Κωδικοποίηση διατάξεων Προεδρικών Διαταγμάτων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος».

δ.- Του Π.Δ. 184/2009 «Σύσταση Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη» (Α' 213).

ε.- Της υπ' αριθ. ΕΜ/2/39/2012 (Β' 762) Απόφασης Πρωθυπουργού και Υπουργού Προστασίας του Πολίτη «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Προστασίας του Πολίτη Εμμανουήλ Όθωνα και Ελευθέριο Οικονόμου».

2. Το γεγονός ότι υφίσταται ανάγκη ελέγχου και συντήρησης ανά τακτά χρονικά διαστήματα των μέσων ενεργητικής πυροπροστασίας που είναι εγκατεστημένα στις πάσης φύσης επιχειρήσεις - εγκαταστάσεις.

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

α πο φ α σ ί ζ ο υ μ ε :

Καθορίζουμε την υποχρεωτική τήρηση Βιβλίου Ελέγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας στις πάσης φύσης επιχειρήσεις - εγκαταστάσεις που εφοδιάζονται με πιστοποιητικό (ενεργητικής) πυροπροστασίας από τις κατά τόπους Πυροσβεστικές Υπηρεσίες ως ακολούθως:

Άρθρο 1

Πεδίο Εφαρμογής

1. Η Πυροσβεστική Αρχή με σκοπό την τακτή συντήρηση και καλή λειτουργία των μέσων ενεργητικής πυροπροστασίας, των πάσης φύσης επιχειρήσεων - εγκαταστάσεων, επιβάλλει σε αυτές, εφόσον έχουν ήδη εφοδιασθεί ή πρόκειται να εφοδιασθούν με πιστοποιητικό πυροπροστασίας, την υποχρεωτική τήρηση Βιβλίου Ελέγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας.

2. Την ευθύνη για την τακτή και επαρκή συντήρηση, καθώς και την καλή λειτουργία των μέσων ενεργητικής πυροπροστασίας έχει ο ιδιοκτήτης – εκμεταλλευτής, εργοδότης ή άλλος κατά νόμο υπεύθυνος της επιχείρησης - εγκατάστασης.

Για το σκοπό αυτό, επιβάλλεται τουλάχιστον μία (1) φορά κατ' έτος και σε κάθε περίπτωση κατά χρονικά διαστήματα σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κατασκευαστή και της

ισχύουσας νομοθεσίας, ο προδιαγραφόμενος έλεγχος και συντήρηση των μέσων ενεργητικής πυροπροστασίας από άτομο που έχει τα απαραίτητα από το νόμο προσόντα και ενημερώνει ενυπόγραφα το τηρούμενο από την επιχείρηση - εγκατάσταση, Βιβλίο Ελέγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας.

3. Το Βιβλίο Ελέγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας, το οποίο είναι σύμφωνο με το συνημμένο Παράρτημα της παρούσας και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής, ανήκει αποκλειστικά στην επιχείρηση - εγκατάσταση, φυλάσσεται σε ασφαλή χώρο και πρέπει να βρίσκεται ανά πάσα στιγμή στη διάθεση της Π.Υ. και να επιδειχθεί εφ' όσον ζητηθεί.

4. Κάθε Π.Υ., διατηρεί Αρχείο Καταχώρησης Βιβλίων Ελέγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας σύμφωνα με το συνημμένο Υπόδειγμα ΙΙ. Κάθε βιβλίο έχει Γενικό Αύξοντα Αριθμό (Γ.Α.Α.) που ταυτίζεται με αυτόν του Αρχείου Καταχώρησης.

5. Το βιβλίο Ελέγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας συνοδεύει τη μελέτη πυροπροστασίας της επιχείρησης - εγκατάστασης ή τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα σχέδια κατόψεων- έγγραφα, εφόσον δεν απαιτείται η υποβολή μελέτης.

6. Το Βιβλίο Ελέγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας, σελιδομετρείται και θεωρείται στην πρώτη σελίδα του από την κατά τόπο αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία. Το εν λόγω βιβλίο, υπογράφεται επίσης και συμπληρώνεται, από τον υπεύθυνο της επιχείρησης - εγκατάστασης στην πρώτη σελίδα του.

7. Η πρώτη σελίδα του ανωτέρω Βιβλίου εκτυπώνεται αμέσως μετά τη σελίδα του συνημμένου Υποδείγματος Ι της παρούσας, όπου παρέχονται οδηγίες χρήσης φορητών πυροσβεστήρων και ενδεικτικά προληπτικά μέτρα πυροπροστασίας.

8. Σε περίπτωση αλλαγής επωνυμίας ή μεταβίβασης της επιχείρησης - εγκατάστασης, δεν είναι υποχρεωτική η εκ νέου έκδοση του Βιβλίου Έλεγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας, αλλά δύναται να προσαρτάται φωτοαντίγραφο της πρώτης σελίδας, το οποίο θεωρείται, συμπληρώνεται και υπογράφεται.

9. Το Βιβλίο Ελέγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας διατίθεται, όχι αποκλειστικά, από τις κατά τόπο αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες με την καταβολή ευλόγου τιμήματος. Με Απόφαση του Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος καθορίζεται το τίμημα ως έσοδο του Ειδικού Λογαριασμού Πόρων Λεσχών του Πυροσβεστικού Σώματος.

Άρθρο 2 **Ορισμοί**

1. Ως μόνιμα συστήματα πυροπροστασίας ορίζονται το χειροκίνητο σύστημα συναγερμού, το αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης, το σύστημα κατάσβεσης τοπικής εφαρμογής, το αυτόματο σύστημα ολικής κατάκλυσης, το αυτόματο σύστημα καταιονισμού ύδατος (sprinkler), το μόνιμο υδροδοτικό πυροσβεστικό δίκτυο, το σύστημα ψύξης δεξαμενών, το μόνιμο αφροποιοτικό σύστημα, το μόνιμο εγκατεστημένο αυτόματο σύστημα ανίχνευσης (και διακοπής παροχής) εκρηκτικών μιγμάτων, το μεγαφωνικό σύστημα κ.ά.

2. Ως ημιμόνιμα συστήματα πυροπροστασίας ορίζονται τα αφροποιοτικά συστήματα με δοχεία αφρογόνου αντί δεξαμενών, κινητούς αναμίκτες/τζιφάρια, ελαστικούς σωλήνες με ταχυσυνδέσμους στα άκρα, αφρογεννήτριες χειρός κ.ά.

Άρθρο 3 **Μεταβατικές Διατάξεις**

1. Οι πάσης φύσης επιχειρήσεις - εγκαταστάσεις, προκειμένου να εφοδιασθούν με πιστοποιητικό (ενεργητικής) πυροπροστασίας μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας, υποχρεούνται να υποβάλουν Βιβλίο Ελέγχου και Συντήρησης Μέσων Πυροπροστασίας προς

θεώρηση στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.

2. Επιχειρήσεις - εγκαταστάσεις που έχουν ήδη εφοδιασθεί με πιστοποιητικό (ενεργητικής) πυροπροστασίας από τις κατά τόπους Πυροσβεστικές Υπηρεσίες και προκειμένου να ανανεώσουν αυτό, υποχρεούνται να υποβάλουν Βιβλίο Ελέγχου και Συντήρησης Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας προς θεώρηση στην Πυροσβεστική Υπηρεσία.

3. Βιβλία Έλεγχου και Συντήρησης των Μέσων Ενεργητικής Πυροπροστασίας που έχουν εκτυπωθεί σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στα Υποδείγματα της υπ' αριθ. 12β/2010 Πυροσβεστικής Διάταξης, συνεχίζουν να διατίθενται μέχρι εξάντλησής τους.

Άρθρο 4

Κυρώσεις

*[όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 7 της 13/2013 Πυρ/κής Δ/ξης
ΦΕΚ 15866/Β της 15-6-2013]*

Η παρ. 1 του άρθρου 4 της υπ' αριθ. 12/2012 Πυροσβεστικής Διάταξης αντικαθίσταται ως εξής:

«**1.** Η Πυροσβεστική Αρχή σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν τηρούνται τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα, σε επιχειρήσεις – εγκαταστάσεις στις οποίες δεν επιβάλλεται από άποψη πυροπροστασίας η εγκατάσταση μόνιμων ή ημιμόνιμων συστημάτων πυροπροστασίας, χορηγεί προθεσμία μέγιστης χρονικής διάρκειας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών στον ιδιοκτήτη – εκμεταλλευτή της επιχείρησης – εγκατάστασης προκειμένου να συμμορφωθεί, ενώ σε αντίθετη περίπτωση, ανακαλεί το πιστοποιητικό (ενεργητικής) πυροπροστασίας, γνωστοποιεί την ενέργειά της αυτή στην αδειοδοτούσα Αρχή και κινεί τη διαδικασία άσκησης ποινικής δίωξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικα, κατά του ιδιοκτήτη ή εκμεταλλευτή της επιχείρησης – εγκατάστασης».

2. Η Πυροσβεστική Αρχή, στις επιχειρήσεις– εγκαταστάσεις που από άποψη ενεργητικής πυροπροστασίας **δεν** εμπίπτουν στην παρ.1 του παρόντος άρθρου, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν τηρούνται τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα, ανακαλεί το πιστοποιητικό (ενεργητικής) πυροπροστασίας της επιχείρησης -εγκατάστασης, γνωστοποιεί την ενέργειά της αυτή στην αρμόδια Αρχή που έχει εκδώσει την άδεια λειτουργίας της καθώς και τις άλλες συναρμόδιες Αρχές και κινεί τη διαδικασία άσκησης ποινικής δίωξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 433 του Ποινικού Κώδικα, κατά του ιδιοκτήτη ή εκμεταλλευτή της επιχείρησης - εγκατάστασης.

Άρθρο 5

Καταργούμενες Διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται η υπ' αριθ. 12β/2010 Πυροσβεστική Διάταξη (Β' 546).

Άρθρο 6

Έναρξη ισχύος

- 1.** Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.
- 2.** Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Αθήνα, 10 Μαΐου 2012

Ο Αρχηγός Πυροσβεστικού Σώματος

Παναγιώτης Α. Μπονάτσος
Αντιστράτηγος ΠΣ

Αθήνα, 16 Μαΐου 2012

Ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη

Ελευθέριος Οικονόμου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΒΙΒΛΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΜΕΣΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΣ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Γενικός Αύξων Αριθμός

Γ.Α.Α. :

**ΑΡΙΘΜΟΣ
ΜΗΤΡΩΟΥ
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗΣ
ΜΕΛΕΤΗΣ (ή Χ.Π.Ε.)**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1.- Είδος επιχείρησης – εγκατάστασης: _____

2.- Τόπος: Δήμος _____ Δημοτική Ενότητα-Κοινότητα _____

Οδός _____ Αριθ. _____ Τ.Κ. _____

Τηλ. _____

3.- Ιδιοκτησία- Εκμετάλλευση: _____

4.- Υπεύθυνος επιχείρησης- εγκατάστασης:

Όνοματεπώνυμο _____ του _____

Αριθ. Δ. Ταυτ. _____ Α.Φ.Μ./Δ.Ο.Υ. _____

Διεύθυνση: Οδός _____ Αριθ. _____ Δήμος _____

Δημοτική Ενότητα-Κοινότητα _____ Τ.Κ. _____

Τηλ. _____

Το παρόν, αφού σελιδομετρήθηκε, αριθμεί ( ) σελίδες.

_____/_____/20_____
Ο υπεύθυνος της επιχείρησης-
εγκατάστασης

(Σφραγίδα - Υπογραφή)
Όνοματεπώνυμο

Θεωρήθηκε
_____/_____/20_____
Ο Διοικητής της Π.Υ.

(Σφραγίδα - Υπογραφή)
Όνοματεπώνυμο
Βαθμός

Α/Α	Περιγραφή μέσου ενεργητικής πυροπροστασίας	Σφραγίδα & Υπογραφή συντηρητή- Ημερομηνία ελέγχου ή συντήρησης	Περιγραφή – Παρατηρήσεις
1	Μόνιμα εγκατεστημένο αυτόματο σύστημα ανίχνευσης (και διακοπής παροχής, εφόσον υφίσταται) εκρηκτικών μιγμάτων- φορητός ανιχνευτής		
2	Αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης		
3	Μόνιμο Υδροδοτικό Πυρ/κό Δίκτυο-αφροποιητικό σύστημα		
4	Απλό Υδροδοτικό Πυρ/κό Δίκτυο		
5	Σταθμοί Εργαλείων- Βοηθητικά εργαλεία και μέσα		
6	Συστήματα ολικής κατάκλυσης		
7	Χειροκίνητο σύστημα συναγερμού		
8	Συστήματα καταιονισμού ύδατος- αυτόματα συστήματα πυρόσβεσης- συστήματα ψύξης δεξαμενών		
9	Φωτισμός ασφαλείας		
10	Συστήματα κατάσβεσης τοπικής εφαρμογής		
11	Μεγαφωνικό σύστημα		
12	Πυροσβεστήρες		

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΙ
(Συνημμένο στην υπ' αριθ. 12/2012 Πυροσβεστική Διάταξη)

ΧΡΗΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΩΝ

ΛΑΘΟΣ		ΣΩΣΤΟ
	Αντιμετωπίστε την πυρκαγιά έχοντας τον αέρα στην πλάτη σας.	
	Για την κατάσβεση πυρκαγιών στερεών καυσίμων, στοχεύσατε την εστία.	
	Για την κατάσβεση πυρκαγιών υγρών καυσίμων αρχίστε από τη βάση και μπροστά από αυτήν.	
	Για την αντιμετώπιση πυρκαγιάς υγρού καυσίμου που διαρρέει, αρχίστε από το σημείο διαρροής.	
	Χρησιμοποιήστε αρκετούς πυροσβεστήρες συγχρόνως αντί τον έναν κατόπιν του άλλου.	
	Μην απομακρυνθείτε αμέσως μετά την κατάσβεση της πυρκαγιάς γιατί μπορεί να υπάρξει αναζωπύρωση.	
	Αναγομώστε αμέσως τους πυροσβεστήρες μετά τη χρήση τους.	

Ενδεικτικά προληπτικά μέτρα πυροπροστασίας

- Θέση εκτός λειτουργίας εγκαταστάσεων κατά τις μη εργάσιμες ημέρες και ώρες, εκτός από εκείνες των οποίων η λειτουργία είναι απαραίτητη και κατά τις μη εργάσιμες ημέρες και ώρες.
- Επιμελής συντήρηση και τακτική επιθεώρηση και έλεγχος των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς.
- Επιθεώρηση από υπεύθυνο υπάλληλο όλων των διαμερισμάτων, αποθηκών κλπ μετά τη διακοπή της εργασίας καθώς και κατά τις εργάσιμες ώρες για επισήμανση και εξάλειψη τυχόν υφισταμένων προϋποθέσεων εκδήλωσης πυρκαγιάς.
- Απαγόρευση χρήσης σταχτοδοχείων και καλαθιών αχρήστων, από αναφλέξιμο υλικό ή με πλευρικές οπές.
- Απομάκρυνση των εύφλεκτων υλών από θέσεις όπου γίνεται χρήση γυμνής φλόγας ή προκαλούνται σπινθήρες και γενικά από πηγές εκπομπής θερμότητας.
- Απαγόρευση τοποθέτησης μονίμως ή προσωρινώς στις διόδους, κλίμακες οδεύσεων διαφυγής και εξόδους κινδύνου, επίπλων και γενικώς αντικειμένων δυναμένων να μειώσουν το πλάτος αυτών ή να παρακωλύσουν οπωσδήποτε την ελεύθερη κυκλοφορία του κοινού σε περίπτωση κινδύνου.
- Συνεχής καθαρισμός όλων των διαμερισμάτων, γραφείων διαδρόμων, προαυλίων, αποθηκών κλπ της επιχείρησης-εγκατάστασης και άμεση απομάκρυνση των υλών που μπορούν να αναφλεγούν.

